

MINDSZENT HAVÁBAN

Doráti Antal az ötvenes években a Minneapolisi Szimfonikusok karnagyaként egy közel-keleti hangversenykörutat vállalt. Az előkészület során – amerikai zenekar először turnézott a világ azon részén –, mikor elpróbálták az illető országok nemzeti himnuszát (Libanon, Szíria, Irak, Irán), észrevették, mily gyatra hangszerelésűek azok, mennyire alkalmatlanok, hogy egy nagy szimfonikus zenekar megszólaltassa őket. Elkészítettek hát egy új, csillogó hangszerelést, amelyek már zengve szóltak. Ezek a ráadások lettek a legfőbb ajándék. Ahogy Doráti írja: „A túra, amint már az amerikai kultúrtörténelem feljegyezte, páratlan sikert aratott, sok beszéd és írott kommentár tárgya lett. Az igazság azonban az, hogy alig volt szükségünk rá, hogy a műsorainkat eljátsszuk. Ezt megtettük, minden esetben, ám koncertjeink első két percében, a nemzeti himnuszok előadásával már biztosítva volt a siker. Közönségünk mindenhol elragadtatottan, megbabonázva, kidülledt szemekkel hallgatta őket, mintha a hetedik mennyországban volnának. Ezek az országok akkor még egészen fiatalok voltak, nemzeti öntudatuk frissen ébredezett, himnuszaik még nem váltak hivatalos ceremóniák rutin-kellékévé, hanem országuk élő dalai közé tartoztak. És nagy létszámú, kiváló szimfonikus zenekar előadásában most szólaltak meg először. Ez lett a turné igazi szenzációja, ez volt az igazi ajándék, amit nekik vittünk.” A rejtett értékeket csillogóan kibontakoztatva s visszaadva mindezt az eredeti tulajdonosnak: ez az igazi ajándékozás.

Isten bennünket is hasonló módon ajándékoz meg a szentek által. Saját életünket, saját értékeinket, saját emberi mivoltunkat látjuk öbennük, megemelve, krisztusivá nemesítve. Ők saját, a mienkhez hasonló, öröklött és szerzett jellemvonásaikra rajzolták rá az állhatatosság küzdelmével a Megváltó arcvonásait. Öbennük valóban rácsodálkozhatunk, hogy a kegyelemmel együttműködve mire képes az ember. A dicsfényt kiérdemelték ők, akik az emberit létértékében tudták megnövelni, s ezért példaképeink is.

A szentek, mindamellet, hogy megszámlálhatatlan sokaságukkal (Jel 7, 9–10) minden emberi állapotot és helyzetet a krisztusi fénnel ragyognak be, nemcsak „állócsillagok”, hanem dinamikus segítőtársaink is: közbenjárnak értünk. Erről is van hívő tapasztalatunk. Utaljunk most egy másik nagy, magyar származású muzsikus példájára. Cziffra György már világhírű zongorista volt, amikor megvásárolt a Párizs környéki Senlisban egy romos templomot. Koncertkörútjai minden jövedelmét ennek restaurálására fordította, ám a munka lassan haladt. „Ebben az időben Párizsban laktunk. A dolgozószobám – ahol két hangverseny között gyakoroltam – ablaka a lakónegyed templomára nyílt. Egy este, munka után nem mentem el szokás szerint az esti ájtatosságra, de később benéztem néhány percre a templomba, hogy ott magamba szálljak. Szükségem volt arra, hogy imádkozzak és eltöprengjek. Odahaza újabb halomnyi számla várt, annyi nullával, hogy felnyögök, ha csak rá gondolok. Hívó vagyok, és általában nem imádkozom soha másért, mint az enyéim egészségéért és boldogságáért. De ezen a napon Szalézi Szent Ferencet, a templom védőszentjét arra kértem, adjon erőt a további munkára, mert ha csoda nem történik, nem tudok eleget tenni a vállalkozás fojtogató, egyre súlyosabb követelményeinek... Amikor hazaértem, Soleilka különös újsággal fogadott. Valaki távollétemben telefonált, hogy közölje, birtokában van két régi gyönyörű színes üvegablak, abban a méretben, amire nekünk szükségünk lenne a helyreállítás után. Ajándékba akarja adni ezeket az

ablaktáblákat . . . Elmentünk megnézni őket, csodálatosak voltak. Az egyik ablak Magyarországi Szent Erzsébetet ábrázolta, a másik Szalézi Szent Ferencet. – Mégiscsak különös – mondta Soleilka, mikor már hazafelé mentünk –, hogy vélelően éppen egy olyan ablakra akadunk, amely Magyarországi Szent Erzsébetet ábrázolja . . . És Szalézi Szent Ferencet – mormogtam elgondolkodva . . . Ezek után az események gyorsan követték egymást. Százzámra jelentkeztek az alapítványhoz hozzájárulni akarók.” Azóta már a világ egyik hangversenycentruma Senlis felújított temploma, mely annak a Liszt Ferencnek a zenéjét apolja mindenekelőtt, akinek Szent Erzsébet legendája című oratóriumát, a szerző vezényletével, először éppen a Szalézi Szent Ferenc-templomban mutatták be.

Mindszent havának gondolatához tartozik a szentek egysége is. Mert az élő és az elhunyt (azaz a másvilágon élő) hívek egy titokzatos közösséget alkotnak, Jézus Krisztusban egymásért könyörögnek, szolidaritást vállalnak. A küzdő egyház (akik a földön a hit harcát vívják), a szenvedő egyház (akik az idő és a tér kategóriájából kikerülve egy tisztuló, tökéletesedést szolgáló folyamat részesei), és a diadalmas egyház (a beteljesedést kiérdemeltek, a szentek) tagjai Krisztus Misztikus testét együttesen formálják. A szentek azzal, hogy magukra öltötték Krisztust, a Krisztus-követés realitását igazolják. Azt, hogy a mi talentumaink is természetfölötti fényt kapnak, ha bele tudunk simulni a nagy harmóniába, Isten üdvözítő tervébe. Személyes hivatásunkat kell megtalálnunk, személyes munkával krisztusivá nemesítenünk, s akkor nekünk is megadatik a személyes beteljesedés. S akkor tiszta, fényesen hangszerelt és diadalmas hang leszünk mi is az Isten énekében.

Tarjányi Zoltán

BISZTRAY ÁDÁM

Közelebb vagyok

Közelebb vagvok hozzád,
egy ido ota ujra hallom szolitasod a sotetbol,
a lándzsas es lovas szent nvelven kialtva erem
a sárkany agaskodó torka mellol,
bajvivasnak vege nem lehet.
Egy ido ota felem
suket es tékozlo napjait volt eletemnek.
Magamnak hazudtam szelid patakokban csondet,
magvarázatokra és kibuvókra volt szuksegem,
osszecsendített, magas kelyhekre,
magam-talalta enek zajongott bennem,
mely fenyes hangod elfogta,
testverkedni hagvott ellensegeiddel.
Kozelebb vagyok,
szuneteidben lélek es rend lakik.
Figvelek.